

Antropologia de l'educació

Codi: 101253

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500256 Antropologia Social i Cultural	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Silvia Carrasco Pons

Correu electrònic: silvia.carrasco@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Laia Narciso Pedro

Prerequisits

No hi ha prerequisits per cursar aquesta assignatura.

Objectius

Antropologia de l'Educació és una assignatura de 6 ECTS obligatoris que forma part de la matèria *Àmbits temàtics generals de l'Antropologia*.

L'Antropologia de l'Educació és l'estudi especialitzat dels objectius, processos i contextos d'adquisició/transmissió cultural que converteixen els éssers humans en subjectes culturals específics d'un grup o societat, i de la desigualtat i la diversitat en les condicions d'aprenentatge i reproducció social que els afecten en les societats contemporànies.

Els objectius formatius de l'assignatura en concreten en tres:

1. Conèixer i entendre les condicions i les pràctiques de criança, enculturació i socialització des d'una perspectiva transcultural
2. Analitzar la institució escolar i la seva expansió hegemònica en el món global
3. Aprendre a llegir, fer i escriure etnografia en contextos educatius formals i no formals d'aprenentatge

Aquesta assignatura s'imparteix des dels principis formulats al Mission Statement de 2006 del Council on Anthropology of Education de l'AAA, i el seu compromís de *promoure la justícia social a tots els entorns on té lloc l'aprenentatge* en la recerca i l'aplicació de l'Antropologia de l'Educació.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.

- Aprehendre la diversitat cultural a través de l'etnografia i avaluar críticament els materials etnogràfics com a coneixement de contextos locals i com a proposta de models teòrics.
- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma o en equip per tal d'assolir els objectius planificats, en aquest cas en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Demostrar que es coneixen i es comprenen els debats epistemològics i metodològics en antropologia i les principals tècniques de recerca.
- Fer servir les eines digitals i interpretar fonts documentals específiques de manera crítica.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar el corpus etnogràfic i teòric de la disciplina amb capacitat d'anàlisi crítica i de síntesi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar teòricament exemples etnogràfics de diversitat cultural en els àmbits de l'educació, el gènere i els sistemes d'inclusió-exclusió.
2. Analitzar un fet d'actualitat des de la perspectiva antropològica.
3. Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i de la gènesi d'aquesta per evitar les projeccions etnocèntriques.
4. Aprehendre la diversitat cultural a través de l'etnografia i avaluar críticament els materials etnogràfics com a coneixement de contextos locals.
5. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
6. Conèixer i comprendre els processos diversos de relació intercultural.
7. Diferenciar entre els conceptes teòrics de l'antropologia i els conceptes indígenes.
8. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
9. Expressar les idees amb un vocabulari específic adequat a la disciplina.
10. Fer un ús ètic de la informació, sobretot quan té caràcter personal.
11. Identificar la variabilitat sociocultural a través de textos etnogràfics i fonts audiovisuals.
12. Identificar la variabilitat transcultural dels sistemes econòmics, de parentiu, polítics, simbòlics i cognitius, educatius i de gènere, i la teoria antropològica que hi fa referència.
13. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
14. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
15. Interpretar els esdeveniments del món actual a partir de la diversitat física, econòmica, social i cultural.
16. Interpretar la diversitat cultural a través de l'etnografia.
17. Planificar la feina de manera efectiva individualment o en grup per a la consecució dels objectius plantejats.
18. Resumir les característiques d'un text escrit en funció dels propòsits comunicatius.
19. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
20. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
21. Utilitzar el corpus etnogràfic en la crítica cultural.
22. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

Continguts

El programa està estructurat en dues parts. La primera s'organitza al voltant de cinc grans preguntes que s'ha anat fent l'antropologia de l'educació des dels orígens fins el moment actual, en el marc del projecte intel·lectual de l'antropologia com a disciplina. La segona es centra en l'etnografia de l'educació des d'una perspectiva multinivell.

Primera part

- I. Les diversitat de cultures, promou personalitats diverses?
- II. Com es porta a terme el procés de transmissió i adquisició cultural en cada context?
- III. Quin impacte té la universalització i l'hegemonia de l'educació escolar?
- IV. Per què persisteixen les desigualtats educatives entre grups socioculturals diversos?
- V. Què hi diuen els grups minoritzats?

Segona part

- I. De l'etnografia clàssica a l'etnografia crítica de l'educació. El treball de l'equació personal.
- II. Llegir etnografia de l'educació.
- III. Fer etnografia de l'educació.
- IV. Escriure etnografia de l'educació.

Educació i emancipació: etnografia de les polítiques educatives.

Metodologia

Metodologia

La docència s'organitza en una única sessió setmanal de tres hores que inclou:

- Classes expositives sobre els temes del programa per part de la professora i de ponents convidats
- Lectura i anàlisi de casos i problemes a partir de diferents fonts
- Visionat i anàlisi de materials audiovisuals
- Grups de lectura, discussió i presentació de monografies etnogràfiques
- Seguiment de treballs individuals sobre trajectòria escolar i reproducció social
- Seguiment del treball etnogràfic prospectiu en equip

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques amb suport TIC i classes pràctiques per a l'anàlisi de casos i de textos etnogràfics	35	1,4	1, 2, 4, 7, 12, 15, 16
Tipus: Supervisades			
Exercicis descriptius o d'anàlisi, individuals o en grup.	12	0,48	2, 3, 4, 6, 11, 15, 16, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Lectura, anàlisi de textos, realització d'esquemes i resums, cerca d'informació i	60	2,4	1, 2, 4, 6, 7,

Avaluació

L'avaluació consta de 4 exercicis:

- Treball individual d'autoetnografia sobre trajectòria i equació personal 20%
- Prova escrita individual sobre lectures i altres materials obligatoris 30%
- Pràctiques d'aula en grup de lectura: anàlisi i presentació de dues monografies 20%
- Treball d'etnografia en equip 30%

AVISOS IMPORTANTS:

No s'acceptarà cap treball fora de termini ni es toleraran condicions que afavoreixin les oportunitats d'avaluació d'uns estudiants per sobre d'altres.

No avaluable: Es considerarà estudiant no avaluable l'estudiant que no hagi realitzat alguna de les 4 proves d'avaluació sense cap justificació.

Nota final: La nota final correspon a la mitjana de totes les qualificacions obtingudes.

Reavaluació: Opció únicament possible per a estudiants que hagin realitzat totes les proves d'avaluació però n'hagin suspès alguna o més d'una.

Plagi: En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis etnogràfics o d'anàlisi, individuals o en grup.	50%	30	1,2	1, 2, 3, 7, 8, 10, 15, 16, 17, 18, 22
Participació als grups de lectura i discussió de monografies i presentació de treballs en grup	20%	10	0,4	1, 2, 6, 7, 11, 13, 14, 18, 19, 20
Prova escrita individual	30%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 16, 18, 19, 21

Bibliografia

Alguns textos compilatoris de referència; al llarg de l'assignatura es proporcionaran les referències de cada bloc.

Anderson-Levitt, K. M. Ed. (2010). *Anthropologies of Education. A Global Guide to Ethnographic Studies of Learning and Schooling*, London: Berghahn Books.

Conteh, J.; Mor-Sommerfeld, A.; Kenner, Ch., Gregory, E.ar (2005). *On Writing Educational Ethnographies. The art of collusion*. London: Trentham Books.

García Castaño, F.J.; Carrasco, S. Eds. (2011). *Población inmigrante y escuela. Conocimientos y saberes de investigación*. Madrid: Ministerio de Educación.

García Castaño, F.J., Velasco, H., Pulido, R., Eds. (2007). *Lecturas de Antropología para Educadores*. Madrid: Trotta.

Gillian, L.; Markom, G., Eds. (2022). *Doing difference and sameness in European schools. An Anthropology of Education*. EASA Bergham Books (en premsa)

Hodges, D. H. (2011). *The Anthropology of Education. Classic Readings*. San Diego: Cognella.

Jociles, M.; Franzé, A. Eds. (2008). *¿Es la escuela el problema? Investigaciones en Antropología y Educación*. Madrid: Trotta.

Lancy, D. (2008). *The Anthropology of Childhood*. Cambridge: Cambridge University Press.

LeCompte, M. & Schensul, J. (2012). *Designing and Conducting Ethnographic Research. The Ethnographer's toolkit* (7 vols). London: SAGE.

Levinson, B.; Foley, D.; Holland, D. Eds. (1997). *The cultural production of the educated person. Critical Ethnographies of Schooling and Local Practice*. NY: SUNY Press.

Spindler, G & L, Eds. (2000). *Fifty years of Anthropology and Education*, NY: LEA

Recursos en línea:

<http://www.aaanet.org/sections/cae/>

Actes de congressos:

<http://grupsderecerca.uab.cat/emigra/content/emigra-working-papers-5>

<http://cieye.wordpress.com/> -

Programari

Caldrà que l'alumnat garanteixi l'accés a la plataforma Teams que és l'establerta per la UAB per les activitats online.